

LAUSUNTO

14.10.2013

EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNTA

VIITE: lausuntopyyntö HE 137/2013 (27.09.2013)

ASIA: hallituksen esitys HE 137/2013 vp eduskunnalle laiksi säätiön valvontamaksusta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 193 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä 64 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

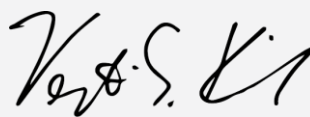
Liitteenä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto yllä mainitusta asiasta

Lisätietoja: lakimies Anneli Pahta, puh. 040 742 9511, sähköposti: anneli.pahta@soste.fi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Tor Jungman
hallituksen puheenjohtaja

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Society for Social and Health

www.soste.fi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto 15.10.2013 eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys HE 137/2013 eduskunnalle laiksi säätiön valvontamaksusta

Lakivaliokunnan käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki säätiön valvontamaksusta, jossa säätiön taseen loppusumman perusteella määräytyvä porrastettu valvontamaksu korvaisi nykyisen vuosiselvitysilmoituksen käsittelymaksun. Valvontamaksut tuloutettaisiin valtion talousarviossa bruttomääräisinä tuloina ja vastaavan suuruinen määräraha osoitettaisiin Patentti- ja rekisterihallitukselle. PRH on nettobudjetoitu virasto ja perittävät maksut on tarkoitus määrittää vastaamaan PRH:n suoritetuotannosta syntyviä kustannuksia.

SOSTE kannattaa säätiöiden valvonnan tarkoituksenmukaista kehittämistä, mutta ei puolla lisääntyneestä valvonnasta aiheutuvien kustannusten kohdistamista säätiöiden maksettavaksi.

Säätiöiden valvontamaksusta päätettäessä tulisi ottaa huomioon myös uuden säätiölain aiheuttamat lisäkustannukset säätiöille. Uusi laki tuonee tilintarkastusinstituutiolle lisää tehtäviä, jonka myötä tilintarkastuspalkkiot kasvavat ja säätiöille aiheutuu lisää kustannuksia.

Katsomme, että PRH:n ylläpitämissä rekistereissä on kysymys julkisista tietovarannoista, jotka palvelevat koko yhteiskuntaa. Näin ollen niiden ylläpitämisestä aiheutuvien kustannuksien tulisi jakautua tasapuolisesti kaikille.

Huomautamme myös, että nykyisessä mallissa erityisesti säätiöiden ja yhdistysten välinen yhdenvertaisuus toteutuu huonosti. Säätiöt ovat eriarvoisessa asemassa yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien kanssa, joiden käsittelystä aiheutuvia menoja katetaan valtion budjetista.

Mikäli osa säätiörekisterin kustannuksista maksettaisiin jatkossa valtion budjetista, aivan kuten yhdistysrekisterin, voitaisiin PRH:n valvontatoimintaa tosiasiasa resursoida ja kehittää tarkoituksenmukaisella tavalla. SOSTE ei ole täysin vakuuttunut siitä, että nyt esillä oleva rahoitusmalli turvaa PRH:n valvontatoiminnan kehittämisen riittävässä määrin.

Katsomme, että säätiöiden tulee olla toimialasta riippumatta riittävän valvonnan kohteena.

PRH:n valvontaa on perustamisvaiheen valvonta, säännöllinen valvonta ja yksittäistapauksia koskeva valvonta. Säännöllisessä valvonnassa PRH tarkastaa, että säätiön vuosiselvitykseen on liitetty tarvittavat asiakirjat (tulos ja tase, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus) ja että ne on asianmukaisesti allekirjoitettu. Yksittäistapausvalvonta perustuu eri tahoilta ilmi tulleisiin yksilöityihin syihin ja niistä johtuviin tarkastustarpeisiin. PRH on tehnyt vuosittain yksittäistapauksellisia valvontoja noin 10.¹ Toimivia säätiöitä on noin 2.800 kappaletta.

Sosiaali- ja terveysalalla toimivia säätiöitä valvovat PRH:n ohella lukuisat muut viranomaiset, esimerkiksi Raha-automaattiyhdistys (RAY), Valvira, aluehallintovirasto (AVI) sekä Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus (ARA). Otamme esimerkin RAY:n suorittamasta valvonnasta. Vuonna 2011 RAY-avusteisia säätiöitä oli 66 kappaletta. RAY:n suorittama valvonta kohdistui yhdeksään säätiöön. RAY:n suorittama valvonta tarkoittaa muun muassa kirjanpidon, taloushallinnon ja avustusten käytön valvontaa.²

Esitetyllä valvontamaksulla on tarkoitus kattaa valvontatoiminnan resurssit nykyisessä laajuudessa – voidaanko tämän rahoitusmallin yhteydessä puhua lainkaan säätiövalvonnan kehittämisestä? Kuten hallituksen esityksessäkin todetaan, valvonnasta aiheutuvien kustannusten arvioidaan kasvavan nykyisestä vuonna 2014.

Mikäli säätiöiden valvonnasta kuitenkin säädettäisiin esityksessä ehdotettavalla tavalla, ei SOSTella ole valvontamaksun määräytymisen perusteen tai suuruuden osalta huomauttamista.

---

¹ Oikeusministeriö, Arviomuistio – säätiölainsäädännön kehittäminen (28.6.2010), s.7.

² RAY:n viestintä (8.10.2013)